

Przedmiotowy system oceniania z historii w gimnazjum

-

1. Przedmiotowy System Oceniania został opracowany na podstawie Statutu i Szkolnego Systemu Oceniania (SSO)

2. Oceny klasyfikacyjne ustala się według następującej skali:

Stoień	celujący	- 6
	bardzo dobry	- 5
	dobry	- 4
	dostateczny	- 3
	dopuszczający	- 2
	niedostateczny	- 1

Przy ustalaniu ocen bieżących dopuszcza się stosowanie plusów i minusów z wyłączeniem stopnia celującego i niedostatecznego.

3. Ocenianie jest jawne, obiektywne i systematyczne.

4. Ocena roczna jest wynikiem osiąganym zarówno w I półroczu jak i II półroczu nauki.

Umowa – kontrakt z uczniami

- ◆ prace klasowe są obowiązkowe. Każda praca klasowa jest zapowiadana i omówiony jest jej zakres.
- ◆ nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole.
- ◆ każdy uczeń ma prawo do dodatkowej oceny, którą może uzyskać wykonując pracę nadobowiązkową o tematyce uzgodnionej z nauczycielem.
- ◆ oceny śródroczne i roczne wystawia się na 2 dni przed planowanym posiedzeniem rady pedagogicznej
- ◆ o ocenie niedostatecznej uczeń zostaje poinformowany na miesiąc przed planowanym posiedzeniem rady i ma możliwość poprawienia oceny w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
- ◆ uczeń ma prawo w ciągu semestru zgłosić 1 nieprzygotowanie do lekcji, ale obowiązuje go uzupełnienie nieprzygotowania w późniejszym terminie

5. W celu wszechstronnego zaprezentowania osiągnięć uczniów ocenia się różnorodne formy aktywności oraz umiejętności. Na ocenę śródroczną i roczną z historii składa się wiedza merytoryczna, posługiwanie się terminologią właściwą przedmiotowi, umiejętność uzasadniania, argumentowania, sposób rozwiązywania problemów, kreatywność, umiejętność komunikowania, jasność, precyzyjność wypowiedzi, a także umiejętność powiązania wiadomości i wykorzystywania posiadanej wiedzy w nowych sytuacjach poznawczych.

6. Sposoby zbierania informacji do oceny:

a) prace pisemne:

- wypracowania tematyczne i zadania domowe
- prace klasowe (testy, sprawdziany) sprawdzające znajomość przerobionego materiału
- sprawdziany wiedzy uczniów (ok.15 minutowe kartkówki z 3 ostatnich lekcji),

Kryteria oceny wypracowania historycznego- pracy pisemnej

1. Merytoryczna wartość pracy oraz umiejętności:

- ◆ zgodność treści z tematem, jego zrozumienie, dogłębność ujęcia zagadnienia, wyczerpanie tematu, prawidłowa chronologia, dobór i interpretacja materiału faktograficznego, także źródeł (ustalanie hierarchii ważności i krytyczna analiza faktów)
- ◆ operowanie ze zrozumieniem pojęciami historycznymi;
- ◆ wieloaspektowe ujęcie problemu, dostrzeganie współzależności zjawisk gospodarczych, społecznych, politycznych i kulturowych;
- ◆ dostrzeganie cech wspólnych i odmienności w rozwoju procesów historycznych rozgrywających się w różnych państwach; /umiejętność formułowania syntez/
- ◆ umiejętność dostrzegania związków przyczynowo-skutkowych oraz sytuowania wydarzeń w czasie i przestrzeni;
- ◆ umiejętność samodzielnego myślenia /wyciąganie wniosków, formułowanie własnego sądu na podstawie wszystkich znanych racji/;
- ◆ umiejętność porównywania różnych opinii
- ◆ informacje zawarte w pracy historycznej powinny być: ściśle i konkretne, a każda kolejna myśl autora powinna wynikać z poprzedniej;
- ◆ stosowanie uogólnień, ale nie uproszczeń

2. Konstrukcja pracy: **temat może sugerować autorowi, aby dokonał porównania, syntezy, oceny, udowodnienia tezy.**

- ◆ plan i jego realizacja (uważnie przeczytać i zrozumieć temat, każde słowo w nim zawarte ma swoją wagę), istotne jest wyjaśnienie cezur czasowych opracowywanego materiału oraz sposobu ujęcia materiału. Często o powodzeniu pracy decyduje dobry wstęp, który powinien zawierać:
 - ◆ wyjaśnienie tematu.
 - ◆ koncepcję pracy z wyznaczeniem jej ram czasowo-przestrzennych.
 - ◆ przedstawienie problemów, które będą stanowić motyw przewodni przy selekcji materiału faktograficznego.
 - ◆ przedstawienie genezy i tła zjawiska.
 - ◆ wstęp nie może być zbyt rozbudowany.
 - ◆ w rozwinięciu przedstawiamy treści w sposób chronologiczny lub problemowy bądź chronologiczno-problemowy.
 - ◆ w zakończeniu formułujemy wnioski i oceny wynikające z przedstawionego materiału.

3. W pracy powinny być zachowane ilościowe i jakościowe proporcje poszczególnych części pracy /wstęp, rozwinięcie, zakończenie, oraz umiejętne ich łączenie.

4. Przedstawiane treści powinny być zwarte, przejrzyste i logiczne, a można to osiągnąć po uprzedniej selekcji materiału rzeczowego.

5. Poprawność językowa: styl, ortografia, interpunkcja.

Kryteria oceny z pracy klasowej i sprawdzianów (odpowiedzi są podawane w punktach, z sumy których ustalana jest ocena)

- 100% - celujący
- 91% - 99% - bardzo dobry
- 75% - 90% - dobry
- 51% - 74% - dostateczny
- 30% - 50% - dopuszczający
- 0% - 29% - niedostateczny

Kryteria oceny z pracy klasowej i sprawdzianów **dla uczniów z dysleksją** (odpowiedzi są podawane w punktach, z sumy których ustalana jest ocena)

- 91 % - 100 % - celujący
- 71 % - 90 % - bardzo dobry
- 56 % - 70 % - dobry
- 41 % - 55 % - dostateczny
- 21 % - 40 % - dopuszczający
- 0 % - 20 % - niedostateczny

b) wypowiedzi ustne:

- odpowiedź ustna (z materiału przerabianego na 3 ostatnich lekcjach),
- udział w dyskusji i grach dydaktycznych,
- przygotowywanie referatów lub dodatkowych materiałów prezentowanych następnie w czasie lekcji,
- aktywność w czasie lekcji (uczeń bardzo aktywny może otrzymać ocenę bardzo dobrą lub dobrą, uczeń mniej aktywny plusa, 4 plusów premiowane jest oceną bardzo dobrą).

c) rozwiązywanie krzyżówek, rebusów,

d) prowadzenie zeszytu,

e) udział w inscenizacjach lekcyjnych.

7. Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej z prac klasowych w ciągu dwóch tygodni, jeżeli istnieją uzasadnione przyczyny nieprzygotowania.

8. Uczeń, który nie pisał testu (sprawdzian, kartkówka) z powodu nieobecności usprawiedliwionej ma obowiązek napisać go w terminie do dwóch tygodni po teście.

9. Wszystkie oceny cząstkowe w dzienniku lekcyjnym według następujących tabel:

Odpowiedzi ustne	Aktywność	Sprawdziany (prace klasowe)	Kartkówki	Dodatkowe prace	Zadania domowe	Nieprzygotowanie do lekcji (np.)

10. Uczeń otrzymuje w ciągu półrocza minimum 3 oceny cząstkowe.
11. Uczniowie informowani są o ocenach na bieżąco (stawiając ocenę nauczyciel w kilku słowach ją uzasadnia ustnie lub pisemnie).
12. Nauczyciel wystawia ocenę śródroczną i roczną na podstawie ocen cząstkowych z uwzględnieniem możliwości i starań ucznia. Uczeń ma prawo dokonać samooceny.
13. Informacje o postępach ucznia przekazywane są rodzicom podczas indywidualnych konsultacji. Nauczyciel przechowuje sprawdzone prace ucznia do końca danego roku szkolnego i na wniosek ucznia lub jego rodziców udostępnia je im na terenie szkoły. (prace są tylko do wglądu bez możliwości kopiowania lub robienia zdjęć)
14. Uczeń, który nie zgadza się z przewidywaną oceną roczną ma prawo złożyć u nauczyciela wniosek z uzasadnieniem o zmianę oceny. W przypadku zasadnego wniosku uczeń przystępuje do sprawdzianu wiadomości i umiejętności z danego roku w obecności nauczyciela uczącego oraz innego nauczyciela przedmiotu. Termin sprawdzianu wyznacza nauczyciel.
15. Na wniosek ucznia lub rodziców nauczyciel ustnie uzasadnia ustaloną ocenę śródroczną lub roczną.
16. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% lekcji, może być nieklasyfikowany,
17. Nieklasyfikowany również może być uczeń, który uchyla się od oceniania i nie ma minimalnej liczby ocen.
18. Rodzice informowani są o postępach w nauce na spotkaniach z wychowawcą lub przez n-la przedmiotu poprzez wypis ocen z dziennika lekcyjnego lub udostępnienie teczki z pracami ucznia (prace są tylko do wglądu bez możliwości kopiowania lub robienia zdjęć).
19. Ocenę semestralną ustala się w oparciu o oceny z form aktywności ucznia
Na cztery tygodnie przed semestralnym i rocznym klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej dla niego ocenie z przedmiotu po powiadomieniu ucznia i jego rodziców(prawnych opiekunów) o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej, uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo wystąpić z prośbą do nauczyciela o poprawienie rocznej oceny klasyfikacyjnej.
20. Uczeń, który otrzymuje śródroczną ocenę niedostateczną zobowiązany jest do uzupełnienia braków z przedmiotu w terminie i formie ustalonych przez nauczyciela uczącego.

Kryteria oceniania:

Ocena niedostateczna:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności na poziomie wymagań koniecznych (jest to podstawowa wiedza i umiejętności niezbędne do wykonania samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela zadań o niewielkim stopniu trudności) :

- nie posiada koniecznej wiedzy z historii Polski i świata,
- nie zna podstawowych pojęć z zakresu historii,
- nie potrafi uszeregować wydarzeń w czasie (nie umie umieszczać wydarzeń i dat na osi czasu – linii chronologicznej) i przestrzeni (wskazać na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń),
- nie potrafi posługiwać się podręcznikiem, słownikiem, encyklopedią aby zgromadzić podstawowe informacje dla opisu i oceny faktów,
- przy pomocy nauczyciela nie potrafi ocenić znanych faktów i nie umie uzasadnić własnego stanowiska,
- nie kojarzy postaci historycznych z wydarzeniami, datami
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie odrabia prac domowych nawet o najmniejszym stopniu trudności

Ocena dopuszczająca.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności na poziomie wymagań koniecznych (jest to podstawowa wiedza i umiejętności niezbędne do wykonania samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela zadań o niewielkim stopniu trudności) :

- posiada konieczną wiedzę z historii Polski i świata,
- zna podstawowe pojęcia z zakresu historii,
- dostrzega związek między życiem gospodarczym a położeniem geograficznym,
- potrafi uszeregować wydarzenia w czasie (umieszcza wydarzenia i daty na osi czasu – linii chronologicznej) i przestrzeni (wskazać na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń), w związkach poprzedzania, współistnienia i następstwa (potrafi określić kolejność wydarzeń),
- potrafi posługiwać się podręcznikiem, słownikiem, encyklopedią aby zgromadzić podstawowe informacje dla opisu i oceny faktów,
- przy pomocy nauczyciela potrafi ocenić dane wydarzenie i uzasadnić własne stanowisko,
- kojarzyć postaci historyczne z wydarzeniami,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy

Ocena dostateczna:

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował kompetencje określone poziomem wymagań koniecznych i podstawowych:

- dysponuje w stopniu dostatecznym zasobem wiedzy przewidzianej przez program nauczania,
- zna daty, fakty i pojęcia złożone,
- zna przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń oraz rolę postaci historycznych w tych wydarzeniach,

- potrafi samodzielnie uporządkować chronologicznie fakty i wydarzenia (ustalić następstwo w czasie faktów i wydarzeń historycznych), a następnie nanieść je na linię czasu,
- zna podstawowe źródła wiedzy o przeszłości i wyciąga proste wnioski z otrzymanych informacji,
- potrafi zredagować notatkę, ułożyć plan i przedstawić rekonstrukcję wydarzeń na podstawie treści podręcznika,
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- poprawnie wyraża swoje myśli w mowie i piśmie.

Ocena dobra:

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę wymaganą programem nauczania:

- zna daty, fakty i pojęcia złożone,
- zna postacie historyczne i potrafi ocenić ich rolę w omawianych wydarzeniach,
- potrafi określić czas trwania wydarzeń (zna daty początkowe i końcowe omawianych wydarzeń),
- potrafi wyjaśnić zależności między różnymi dziedzinami życia człowieka, dostrzega dynamikę zmian w przeszłości, a także porównując wydarzenia z przeszłości dostrzega analogie historyczne,
- potrafi wyjaśnić różnice w opisie tych samych wydarzeń przez różnych autorów (wykazuje się dobrą znajomością źródeł, rozumie tekst źródłowy i potrafi go zinterpretować),
- prawidłowo posługuje się terminologią historyczną i wykorzystuje mapę jako źródło informacji,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy starannie i posiada wymagane prace pisemne,
- jest aktywny na lekcjach (bierze udział w dyskusji, prezentuje własne zdanie), wykonuje prace związane z procesem lekcyjnym i jest kreatywny (uczestniczy w inscenizacjach lekcyjnych i chętnie wchodzi w rolę).

Ocena bardzo dobra:

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę określoną programem oraz wiedzę uzyskaną w wyniku rozwijania dodatkowych zainteresowań przedmiotem, poprzez czytanie lektur i uczestnictwo w szkolnych konkursach historycznych:

- posiada kompetencje określone wymaganiami na niższe oceny
- zna daty faktów, wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych,
- zna zależność między dziejami Polski i powszechnymi, potrafi ocenić i porównać analogiczne zjawiska w różnych krajach,
- zna źródła historyczne i ocenia ich przydatność do rekonstrukcji wydarzeń historycznych,
- potrafi wyszukiwać niezbędne informacje w różnych źródłach historycznych i środkach wiedzy historycznej (podręcznik, różne rodzaje map, tekst źródłowy, literatura),
- na podstawie różnych przekazów źródłowych i wiedzy ogólnej potrafi przedstawić własny obraz przeszłości oraz formułować własne wnioski, oceny i sądy historyczne oraz je uzasadnić (np. biorąc udział w dyskusji),
- dostrzega związek między wydarzeniami w przeszłości a teraźniejszością,
- potrafi rozpoznać rodzaje tempa zmian i wyjaśnić różnice (gwałtowne – rewolucyjne, stopniowe – ewolucyjne)

Ocena celująca:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę wykraczającą poza obowiązkowe wymagania programowe, systematycznie pracuje nad pogłębieniem wiedzy historycznej, czyta książki historyczne, uczestniczy i osiąga sukcesy w szkolnych i poza szkolnych konkursach i olimpiadach historycznych, a jego zasób wiedzy i umiejętności historyczne wskazują na wyraźne uzdolnienia humanistyczne.

Opracowanie: nauczyciele historii – I. Gorazińska, E. Kruk